İhalede teklifi değerlendirme dışı bırakılan isteklinin bu gerekçe ortadan kalkmadıkça teklifinin geçerli olması mümkün değilken herhangi bir nedenle teklifi reddedilen aşırı düşük teklif sahibi bir istekli üzerinde sınır değerin değişmesi veya aşırı düşük teklif açıklamasına ilişkin düzeltici işlem kararı sonrasında ihalenin bırakılmasının mümkünmüdür ?

Toplantı No	: 2021/018
Gündem No	: 91
Karar Tarihi	: 07.05.2021
Karar No	: 2021/UY.II-987

BAŞVURU SAHİBİ:
Asaf Park Peyzaj İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi,

İHALEYİ YAPAN İDARE:
Beykoz Belediye Başkanlığı Park ve Bahçeler Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:
2021/82401 İhale Kayıt Numaralı "Beykoz 2'nci Bölge Park ve Yeşil Alanlarda Revizyon ve Çevre Düzenlemesi Yapım İşi" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

Beykoz Belediye Başkanlığı Park ve Bahçeler Müdürlüğü tarafından 11.03.2021 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Beykoz 2'nci Bölge Park ve Yeşil Alanlarda Revizyon ve Çevre Düzenlemesi Yapım İşi" ihalesine ilişkin olarak Asaf Park Peyzaj İnşaat Sanayi Ticaret Anonim Şirketi'nin 01.04.2021 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 05.04.2021 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 09.04.2021 tarih ve 18595 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 09.04.2021 tarihli dilekçe ile itirazen şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2021/660 sayılı itirazen şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:
Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazen şikâyet dilekçesinde özetle, şikâyete konu ihalede ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli oldukları, ancak ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenirken, İdari Şartname'nin "Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi" başlıklı 35'inci maddesinde yer alan "35.1. Bu ihalede ekonomik açıdan en avantajlı teklif, fiyatla birlikte fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirlenecektir.
35.1.1. A. Değerlendirme "teklif fiyatı" ile "kalite ve teknik değer nitelik" olmak üzere iki kısımda yapılacaktır.
…
TFmin: Geçerli teklifler içinden istekliler arasında teklif edilen en düşük teklif fiyatı" düzenlemesinin idarece yanlış değerlendirildiği, aşırı düşük teklif değerlendirmesi sonrası oluşan en düşük teklif fiyatın dikkate alındığı, bu bağlamda ihale üzerinde bırakılan istekliye fiyat dışı unsur puanlamasında 70 tam puan verildiği, aşırı düşük teklif sorgulaması istenilen Varol Grup İnş. A.Ş. – Remak İnşaat San. ve Tic. Ltd. Şti. İş ortaklığının teklifinin fiyat dışı unsur puanlamasına dahil edilmesi gerektiği ve anılan İş Ortaklığı'nın 70 tam puan alacağı, dolayısıyla ihale üzerinde bırakılan isteklinin teklif puanının 48,47 puan olmak üzere toplam puanının 62,47 olacağı, kendilerinin teklif puanının 40,96 puan olmak üzere toplam puanının 63,96 olacağı, böylelikle fiyat dışı unsur puanlaması sonucunda kendilerinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olacakları iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinde "Teklif: Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde isteklinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri," hükmü,

Anılan Kanun'un "Tekliflerin alınması ve açılması" başlıklı 36'ncı maddesinde "Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar idareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 30 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar istekllerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.
İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları ve yaklaşık maliyet tutarı açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır." hükmü,

Aynı Kanun'un "Tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 37'nci maddesinde "İhale komisyonunun talebi üzerine idare tekliflerin incelenmesi, karşılaştırılması ve değerlendirilmesinde yararlanmak üzere net olmayan hususlarla ilgili istekllerden yazılı olarak tekliflerini açıklamalarını isteyebilir. Ancak bu açıklama, hiçbir şekilde teklif fiyatında değişiklik yapılması veya ihale dokümanında yer alan şartlara uygun olmayan tekliflerin uygun hale getirilmesi amacıyla istenilmez ve yapılmaz.
Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle belgeleri eksik olduğu veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 36 ncı maddeye göre ilk oturumda tespit edilen istekllerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak, teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerde bilgi eksikliği bulunması halinde idarece belirlenen sürede istekllerden bu eksik bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır ve geçici teminatları gelir kaydedilir. Bu ilk değerlendirme ve işlemler sonucunda belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan istekllerin tekliflerinin ayrıntılı değerlendirilmesine geçilir. Bu aşamada, istekllerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen yeterlik kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen istekllerin tekliflerı ile birim fiyat teklif cetvellerinde aritmetik hata bulunan tekliflerr değerlendirme dışı bırakılır." hükmü,

Aynı Kanun'un "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen tekliflerı değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.
İhale komisyonu;
a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük tekliflerı değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istekllerin teklifleri reddedilir.
Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü,

Aynı Kanun'un "İhalenin karara bağlanması ve onaylanması" başlıklı 40'ıncı maddesinde "37 ve 38 inci maddelere göre yapılan değerlendirme sonucunda ihale, ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin üzerinde bırakılır.
Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, sadece fiyat esasına göre veya fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde, ihale dokümanında bu unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları belirlenir.
…
En düşük fiyatın ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak değerlendirildiği ihalelerde, birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde, ikinci fıkrada belirtilen fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenerek ihale sonuçlandırılır…" hükmü yer almaktadır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Fiyat dışı unsurlar ve bu unsurlara yönelik düzenleme" başlıklı 62'nci maddesinde "(1) İhale konusu işin özelliği göz önünde bulundurularak işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer, süre gibi unsurlar fiyat dışı unsur olarak belirlenebilir.
(2) Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurların da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde; fiyat dışı unsurların parasal değerleri veya nispi ağırlıkları ile hesaplama yöntemi ve bu unsurlara ilişkin değerlendirmenin yapılabilmesi için sunulacak belgeler idari şartnamede açıkça belirtilir.
(3) Fiyat dışı unsurlar, bir marka veya model esas alınarak rekabeti ortadan kaldırıcı bir şekilde belirlenemez.
(4) Fiyat dışı unsurlara, bu unsurların parasal değerlerine veya nispi ağırlıklarına ve hesaplama yöntemine yönelik düzenlemeyi yapan birim veya görevliler tarafından gerekçeli bir açıklama belgesi hazırlanır ve bu belge ihale onay belgesinin ekinde yer alır." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45.1.1'inci maddesinde "Yapım işleri ihalelerinde, 4734 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca ilk oturumda teklif mektubu ve geçici teminatını usulüne uygun sunan geçerli teklifler tespit edildikten sonra;
Yaklaşık maliyetin % 120'sinin üzerindeki ve % 40'ının altındaki tekliflerr dikkate alınmaksızın, geçerli tekliflerin aritmetik ortalaması ve standart sapması hesaplanır.

T_{ort} : Geçerli tekliflerin (T_i) aritmetik ortalaması ($T_{ort} = \frac{\sum T_i}{n}$)

σ : Geçerli tekliflerin standart sapması ($\sigma = \sqrt{\frac{\sum(T_i - T_{ort})^2}{(n-1)}}$)

Aritmetik ortalamadan standart sapma çıkartılır ve eklenir.

$T_{ort} - \sigma$

$T_{ort} + \sigma$

Aritmetik ortalama değerinin standart sapma kadar aşağısı ve standart sapma kadar yukarısı arasında kalan bölgede yer alan tekliflerin tekrar ortalaması alınmak suretiyle, ikinci aritmetik ortalama bulunur.

T_i : Standart sapma aralığında kalan tekliflerr : { T_i: ($T_{ort} - \sigma \le T_i \le T_{ort} + \sigma$)}

T_{ort2} : Standart sapma aralığında kalan tekliflerin (T_i) aritmetik ortalaması ($T_{ort2} = \frac{\sum T_i}{n}$)

Hesaplanan ikinci aritmetik ortalama yaklaşık maliyete bölünmek suretiyle (C) değeri elde edilir.

$C : T_{ort2}/YM$

(C) değeri aşağıdaki eşitliklerin ilgili olanında yerine konularak (K) değeri bulunur.

$C < 0,60 \rightarrow K = C$

$0,60 \le C \le 1,00 \rightarrow K = \frac{(1,2 \times C - C^2 - 0,6)}{(C+1)}$

$C > 1,00 \rightarrow K = \frac{(C^2 - 0,6 \times C + 1,6)}{(C+1)}$

Sınır değer aşağıdaki eşitlikten bulunur:

SD (Sınır değer) = $\frac{K \times T_{ort2}}{C \times K}$ " açıklaması,

Anılan Tebliğ'in "Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirlenmesi ile ilgili hususlar" başlıklı 53.3'üncü maddesinde "53.3.1. Kanunun 40 ıncı maddesi uyarınca, ekonomik açıdan en avantajlı teklif; sadece fiyat esasına göre belirlenebileceği gibi fiyat ile birlikte işletme ve bakım maliyeti, maliyet etkinliği, verimlilik, kalite ve teknik değer gibi fiyat dışındaki unsurlar dikkate alınarak belirlenebilmektedir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibinin hangi yöntem kullanılarak belirlenebileceği hususu tamamen idarenin takdirinde olup fiyat dışı unsurlar kullanılarak belirlenmesi durumunda aşağıdaki esaslara uyulması gerekmektedir.
53.3.2. Fiyat dışı unsurların, Kanunun 5 inci maddesinde belirtilen ilkelere halel getirmeyecek bir biçimde idari şartnamede açık ve net olarak düzenlenmesi gerekmektedir.
53.3.3. İdari şartnamede fiyat dışı unsur olarak belirlenen hususların parasal değerlerinin veya nispi ağırlıklarının belirlenmesi gerekmektedir.
53.3.4. Fiyat dışı unsur olarak yalnızca niceliksel unsurların belirlenmesi zorunlu olmayıp bu kapsamda niteliksel belirlemeler de yapılabilir. Bu bağlamda, ihale konusu işin beklenen kaliteye uygun olarak gerçekleştirilmesini sağlamaya yönelik parametreler, kamuya karşı yükleniminde bulunan işlerin miktarı veya tutarı bakımından kapasite durumu ya da ihale konusu işi oluşturan bileşenler itibariyle istekliinin teklifi ile yaklaşık maliyet yapısının birbiri ile uyumu gibi hususlar fiyat dışı unsur olarak belirlenebilecektir." açıklaması yer almaktadır.

İhaleye ait İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin
a) Adı: Beykoz 2'nci Bölge Park ve Yeşil Alanlarda Revizyon ve Çevre Düzenlemesi Yapım İşi
b) Yatırım proje no'su/kodu:
c) Miktarı (fiziki) ve türü: 152 kalem inşaat, 53 kalem mekanik, 78 kalem elektrik, 173 kalem çevre düzenleme işleri olmak üzere toplam 456 kalem yapım işi
Ayrıntılı bilgi idari şartnamenin ekinde yer almaktadır.
ç) Yapılacağı yer: Beykoz İlçesi 2'nci Bölge Park ve Yeşil Alanlar
d) Bu bent boş bırakılmıştır." düzenlemesi,

Anılan Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen tekliflerı değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yönteme göre sınır değeri hesaplar.
33.2. Teklifi sınır değerin altında kalan istekllerden Kanunun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerin altında kalan tekliflerı aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;
a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
c) Teklif edilen işin özgünlüğü,
gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük tekliflerı değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan istekllerin teklifi reddedilir. İhale komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi" başlıklı 35'inci maddesinde "35.1. Bu ihalede ekonomik açıdan en avantajlı teklif, fiyatla birlikte fiyat dışı unsurlar da dikkate alınarak belirlenecektir.
35.1.1. A. Değerlendirme "teklif fiyatı" ile "kalite ve teknik değer nitelik" olmak üzere iki kısımda yapılacaktır.
A.1. Teklif Fiyatı Puanlaması
Teklif fiyatı puanlaması 70 tam puan üzerinden yapılacaktır. Geçerli teklif veren istekliler arasında teklif edilen en düşük teklif fiyatı sahibi istekli 70 puan alacak olup, diğer istekllerе ait teklif puanları;
TP = (TFmin x 70) / TF formülü ile hesaplanacaktır. Bu formülde; TP: Teklif puanı,
TFmin: Geçerli teklifler içinden istekliler arasında teklif edilen en düşük teklif fiyatı,
TF: İsteklinin teklif fiyatı,
ifade eder.
A.2. Kalite Ve Teknik Değer Nitelik Puanlaması
Kalite ve teknik değer niteliği puanlaması 30 tam puan üzerinden yapılacaktır. Geçerli teklif veren istekllerе ait kalite ve teknik değer nitelik puanlamasına konu iş kalemleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir…
A.3. Fiyat Dışı Unsurlar Dikkate Alınarak Değerlendirilmiş Teklif Bedeli
Fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli;
FDTF = (ETF x 100) / TTP formülü ile hesaplanacaktır.
Bu formülde;
FDTF: İsteklinin fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli,
ETF: Toplam puanı en yüksek istekliye ait teklif bedeli,
TTP: İsteklinin toplam puanı, ifade eder.
Şeklinde Hesap Yöntemi Oluşturulmuştur.
B. Ekonomik Açıdan En Avantajlı Teklif "Ekonomik açıdan en avantajlı teklif, fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli en düşük olan istekliye ait teklif bedelidir."
35.2. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin birden fazla istekli tarafından verilmiş olması halinde;
35.2.1. Teklif fiyatı daha düşük olan istekli ekonomik açıdan en avantajlı teklif olarak belirlenecektir…" düzenlemesi yer almaktadır.

31.03.2021 onay tarihli ihale komisyonu kararından şikâyete konu ihaleye 9 isteklinin teklif verdiği, Varol Grup İnşaat A.Ş. – Remak İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'na ait teklifin sınır değerin altında olduğu ve anılan istekliden aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, anılan istekli tarafından aşırı düşük teklif açıklaması sunulmadığı ve bu gerekçeyle teklifinin reddedildiği, fiyat dışı unsur puanlaması sonucunda 84,00 puan ile Akçağ İnşaat Elektronik Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. – As-Ton Yapı Elemanları A.Ş. – Hakan Akyüz İş Ortaklığı'nın ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi olarak, 82,16 puan ile başvuru sahibi Asaf Park Peyzaj İnşaat San. Tic. A.Ş.nin ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli olarak belirlendiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen fiyat dışı unsur düzenlemelerine göre, söz konusu ihalede ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurlarda dikkate alınarak belirleneceği, isteklinin teklif tutarı puanının "TP=(TTmin x 70) / TT" formülü ile hesaplanacağı, bu formülde; TP: Teklif puanını, TTmin: Geçerli tekliflerr içinden teklif edilen en düşük teklif tutarını, TT: İsteklinin teklif tutarını ifade ettiği görülmüştür.

Yukarıda aktarılan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4'üncü maddesinde "teklif" ibaresinin "yapılacak ihalelerde istekliinin idareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri" ifade ettiği, "Tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 37'nci maddesinde ise teklif mektubu, geçici teminatı ve yeterlik değerlendirmesine ilişkin belgeleri uygun olmayan istekllerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılacağının düzenlendiği, dolayısıyla atıf yapılan düzenlemelerden hareketle ihalelerde geçerli teklif tanımının teklif mektubu, geçici teminat ve yeterlik belgeleri, mevzuata ve ihale dokümanına uygun tekliflerі ifade ettiği anlaşılmaktadır. Buradan hareketle geçerli olmayan tekliflerin Kanun'un 37'nci maddesine göre değerlendirme dışı bırakılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Anılan Kanun'un 38'inci maddesi ise ekonomik açıdan en avantajlı teklifin tespiti sürecinde teklif değerlendirmesinden sonra yapılacak olan bir işlem olup isteklinin teklif bedelinin ihale konusu işin yapılması konusundaki durumunun değerlendirilmesini amaçlayan bir düzenlemedir. Bir başka ifadeyle aşırı düşük teklif değerlendirmesi bir yeterlik değerlendirmesi olmadığından ilgili madde metninde aşırı düşük teklif açıklaması uygun olmayan isteklinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasından değil reddedilmesinden söz edilmektedir. Bu itibarla, 37'nci madde gereğince teklifi değerlendirme dışı bırakılan isteklinin, bu gerekçe ortadan kalkmadıkça teklifinin geçerli olması mümkün değilken, herhangi bir nedenle teklifi reddedilen aşırı düşük teklif sahibi bir istekli üzerinde sınır değerin değişmesi veya aşırı düşük teklif açıklamasına ilişkin düzeltici işlem kararı sonrasında ihalenin bırakılmasının mümkün olduğu anlaşılmaktadır.

Yapılan bu açıklamalar çerçevesinde ihale sürecinde Kanun'un 37'nci maddesindeki değerlendirme sonucunda geçerli tekliflerr tespit edilmekte, aşırı düşük teklif değerlendirmesi sonucunda da geçerli tekliflerin reddine ya da kabulüne karar verilmektedir.

İdare tarafından yapılan teklif değerlendirme sürecinde öncelikle, anılan Kanun'un 37'nci maddesi uyarınca tekliflerin değerlendirildiği ve buna uygun olarak 3 istekliye ait teklifin değerlendirme dışı bırakıldığı, daha sonra İdari Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesi gereğince sınır değerin altında teklif sunan Varol Grup İnşaat A.Ş. – Remak İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'ndan aşırı düşük teklif açıklaması talep edildiği, ancak anılan istekli tarafından süresi içerisinde aşırı düşük teklif açıklaması sunulmadığı gerekçesiyle anılan istekliye ait teklifin reddedildiği görülmüştür.

Öte yandan, idarece yapılan fiyat dışı unsur puanlamasında, teklif tutarı puanlaması için "TTmin" değeri olarak Akçağ İnşaat Elektronik Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. – As-Ton Yapı Elemanları A.Ş. – Hakan Akyüz İş Ortaklığı'na ait teklif fiyatının alındığı ve anılan istekliye 70 tam puan verildiği, diğer istekllerin teklif tutarı puanının söz konusu teklif fiyatı temel alınarak hesaplandığı görülmüştür. Bu itibarla, teklif tutarı puanı 70 ve kalite ve teknik değer nitelik puanı 14 olmak üzere toplam 84,00 puanla anılan isteklinin ekonomik açıdan en avantajlı teklif sahibi, teklif tutarı puanı 59,16 ve kalite ve teknik değer nitelik puanı 23 olmak üzere toplam 82,16 puanla başvuru sahibi isteklinin ise ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekli olarak belirlendiği görülmüştür.

Yapılan incelemede, "TTmin" değeri olarak en düşük teklifi veren Varol Grup İnşaat A.Ş. – Remak İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'na ait teklif fiyatının teklif tutarı puanlamasına dahil edilmesinde, anılan istekliye 70 tam puan verileceği, diğer istekllerin teklif tutarı puanının söz konusu teklif fiyatı temel alınarak hesaplanacağı, bu itibarla, fiyat dışı unsur puanlamasında Akçağ İnşaat Elektronik Tekstil Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. – As-Ton Yapı Elemanları A.Ş. – Hakan Akyüz İş Ortaklığı'nın teklif tutarı puanı 48,46 ve kalite ve teknik değer nitelik puanı 14 olmak üzere toplam 62,46 puan alacağı, başvuru sahibinin ise teklif tutarı puanı 40,96 ve kalite ve teknik değer nitelik puanı 23 olmak üzere toplam 63,96 puan alacağı tespit edilmiştir.

Başvuru konusu ihale dokümanında yer alan fiyat dışı unsurlara yönelik düzenlemeler ile teklif tutarı puanlamasının nasıl hesaplanacağı ayrıntılı bir şekilde açıklanmış olup "TTmin" değeri için geçerli teklifler içinden teklif edilen en düşük teklif tutarının dikkate alınacağı belirtilmiştir. Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ve doküman düzenlenmeleri gereği, fiyat dışı unsur puanlama kriterleri içerisinde yer alan teklif tutarı puanlamasında geçerli teklif veren istekliler arasında en düşük teklif fiyatı sahibi istekliye 70 tam puan verileceğinin düzenlendiği, kesinleşen ihale dokümanı düzenlemesi gereğince mevcut ihalede aşırı düşük teklif açıklaması sunmadığı gerekçesiyle teklifi reddedilen isteklinin teklifinin de teklif tutarı puanlamasına dahil edilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Yapılan değerlendirmede, idare tarafından fiyat dışı unsur kriterlerinden teklif tutarı puanlamasının aşırı düşük açıklaması sunmadığı gerekçesiyle teklifi reddedilen Varol Grup İnşaat A.Ş. – Remak İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'na ait teklif tutarının dikkate alınmak suretiyle yeniden gerçekleştirilmesi gerektiği ve bu itibarla başvuru sahibinin iddiasının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

Ayrıca, 09.04.2021 tarihli Ön İnceleme Tutanağı'nda "Başvuru sahibi tarafından başvuru bedelinin aynı tarihte farklı bankalar üzerinden iki kez yatırıldığı görülmektedir." ifadesinden başvuru sahibi istekli tarafından başvuru bedelinin mükerrer yatırıldığı anlaşılmakta olup, talep edilmesi halinde fazla yatırılan 30.750,00 TL'nin iade edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işlemle giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, fiyat dışı unsur puanlamasının Varol Grup İnşaat A.Ş. – Remak İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti. İş Ortaklığı'na ait teklifin dikkate alınmak suretiyle yeniden yapılması ve bu aşamadan sonraki işlemlerin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

1) Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

2) Fazla ödenen başvuru bedelinin başvuru sahibinin yazılı talebi halinde iadesine,

Oybirliği ile karar verildi.